

УДК 94(075.8)
ББК 63.3я73
Б142

Друкуецца па рашэнні рэдакцыйна-выдавцкага савета БДПУ

Рэцэнзенты:

кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры гісторыі паўднёвых і заходніх славян БДУ *Л. А. Козік*;
кандыдат педагагічных навук, дацэнт кафедры гісторыка-культурнай спадчыны РІВШ *С. В. Паноў*

Пад навуковай рэдакцыяй *А. В. Касовіча*

Багдановіч, І. І.
Б142 Методыка навучання гісторыі ў школе ў апісаннях, схемах і табліцах : вучэбна-метадычны дапаможнік / І. І. Багдановіч, А. А. Корзюк ; пад навук. рэд. А. В. Касовіча. – Мінск : БДПУ, 2017. – 200 с. – ISBN 978-985-541-392-0.

Дапаможнік грунтуецца на кароткіх апісаннях, лагічных схемах і гэск. вых. табліцах, якія паслядоўна раскрываюць асноўныя праблемы зместу курсу і метадыкі выкладання гісторыі ў сучаснай школе. Утрымлівае кампанент адукацыйна-педагагічнай арганізацыі самастойнай пазнавальнай дзейнасці студэнтаў і параўнання ў іх прафесійных кампетэнцый настаўніка гісторыі: прыводзіць прыкладны план вывучэння кожнай тэмы, грунтоўны спіс навукова-метадычнай літаратуры і блок самакантролю вынікаў засваення, які складаецца з пытанняў і заданняў і тэставых заданняў па асноўных раздзелах курса метадыкі выкладання гісторыі.

Адрасуецца студэнтам вышэйшых навучальных устаноў, выкладчыкам ВНУ і каледжаў, настаўнікам і ўсім, хто цікавіцца метадыкай і навучэннем гісторыі.

УДК 94(075.8)
ББК 63.3я73

ISBN 978-985-541-392-0

© Багдановіч І. І., Корзюк А. А., 2017
© Афармленне. БДПУ, 2017

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Магсіма Танка»

І. І. Багдановіч, А. А. Корзюк

МЕТОДЫКА НАВУЧАННЯ ГІСТОРЫІ Ў ШКОЛЕ Ў АПІСАННЯХ, СХЕМАХ І ТАБЛІЦАХ

Рэкамендаваны вучэбна-метадычным аб'яднаннем па педагагічнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі, якія навучаюцца па спецыяльнасцях
1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны,
1-02 01 02 Гісторыя і сусветная мастацкая культура,
1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа

Мінск
БДПУ
2017

Выкарыстанне гістарычных документаў у навучанні гісторыі праводзіцца з мэтай:

- ♦ азнаямлення вучняў з першакрыніцамі як гістарычнымі помнікамі і як крыніцамі гістарычных ведаў;
- ♦ прыцягнення ўвагі вучняў да гістарычнага факта, павышэння эмацыянальнасці яго засваення;
- ♦ выпрацоўкі ў вучняў самастойнага навуковага падыходу да крыніц гістарычных ведаў, фарміравання прыёмаў працы з імі, такімі як аналіз, сінтэз, супастаўленне, параўнанне гістарычных падзей, з'яў і г. д.

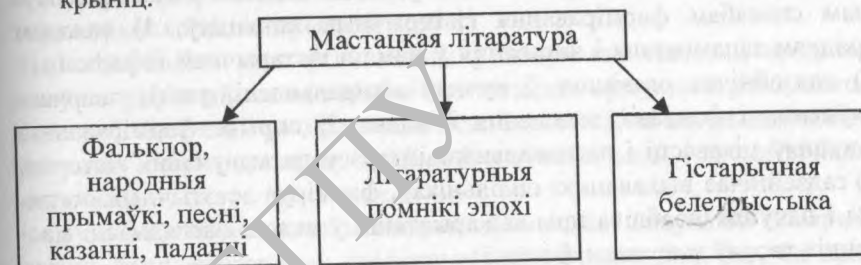
Метадычныя ўмовы ўключэння документа ў аповед настаўніка

Прыёмы працы з дакументамі:

- ♦ цытаванне для пацвярджэння думкі і цытаванне з далейшым тлумачэннем зместу цытаты;
- ♦ каменціраванае чытанне дакумента;
- ♦ выбарчнае чытанне па заданні настаўніка;
- ♦ аналіз дакументаў па пытаннях настаўніка;
- ♦ аналіз дакумента і складання простага або разгорнутага плана;
- ♦ складанне тэзісаў або канспекта гістарычнай крыніцы;
- ♦ напісанне рэфератаў, дакладаў, паведамленняў на аснове самастойнага вывучэння гістарычных крыніц;

- ♦ рашэнне праблемных задач на аснове вывучэння гістарычных крыніц.

1. Параўнае функцыі вуснага і друкаванага слова і вызначце агульнае і асаблівае ў іх рэалізацыі ў навучанні гісторыі.
2. У чым перавага выкарыстання друкаванага слова перад вусным у навучанні гісторыі?
3. Вызначце перавагі выкарыстання падручніка перад іншымі друкаванымі крыніцамі навучання.
4. Растворыце, чым абумоўлена багацце метадычных прыёмаў вучэбнай работы з падручнікам у навучанні гісторыі?
5. Якія мэты дасягаюцца праз выкарыстанне ў навучанні гістарычных дакументаў?
6. Назавіце асноўныя метадычныя шляхі выкарыстання і прыёмы работы з гістарычнымі дакументамі.
7. Якую ролю ў навучанні гісторыі выконвае навукова-папулярная літаратура?
8. Вызначце месца і крытэрыі выкарыстання мастацкай літаратуры ў навучанні гісторыі?

8.5. НАГЛЯДНАСЦЬ У НАВУЧАННІ ГІСТОРЫІ

План вывучэння тэмы

1. Функцыі і прызначэнне нагляднасці ў навучанні гісторыі, класіфікацыя наглядных дапаможнікаў.
2. Прыёмы работы з выяўленчай нагляднасцю.
3. Умоўна-графічная нагляднасць у навучанні гісторыі.
4. Тэхнічныя сродкі і іх прымяненне ў навучанні гісторыі.
5. Кабінет гісторыі.

Кароткае апісанне асноўнага зместу тэмы

1. Нагляднасць у навучанні гісторыі выконвае шэраг важных функцый: 1) з'яўляецца незаменным сродкам стварэння ў школьні-